

ANKARA ZEREFŞAN NAKIŞHANESİ¹

Gülten KURT*

Özet

Kişi ve toplum için hayati önem taşıyan eğitim sistemleri içerisinde yaygın eğitim, dolayısıyla yetişkin eğitimi önem kazanmaktadır. Yetişkin Eğitimi “yetişkin olarak düşünülen kişilerin yeteneklerini geliştirmelerine, bilgilerini arttırmalarına, teknik veya mesleki eğitim yeterliklerini iyileştirmelerine, tutum ve davranışlarını hem kişisel gelişme hem de dengeli ve bağımsız bir toplumsal, ekonomik ve kültürel gelişmeye katılma bakımından değiştirmelerine imkan sağlayan düzenli eğitim süreçlerinin tümü” olarak tanımlanmaktadır.

Bir yetişkinin tüm çalışma yaşamı boyunca bir işi, bir sanat ya da mesleği sürdürebilmesi yahut yeni bir iş, sanat ya da meslek edinebilmesi için gerekli tutum, bilgi ve becerileri geliştirmesine olanak sağlayan yetişkin mesleki eğitim kursları birçok kurum tarafından çalışanlarına sunulmaktadır.

Ankara büyükşehir belediyesi Kültür ve sosyal işler daire başkanlığına bağlı olarak, Geleneksel kitap sanatlarını yaşatmak, yeni nesillere öğretmek amacıyla 2003 yılında Zerefşan Nakışhanesi kurulmuştur.

Bu çalışmada Zerefşan Nakışhanesi bünyesinde yapılan kitap sanatları eğitimi hakkında bilgi verilerek, Şahin İnalöz tarafından yapılan Minyatürler, Burcu Eryılmaz ve öğrencilerinin yaptığı kaat'ı, çalışmalarını ile tezhip, ebru çalışmalarına yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Kitap Süsleme Sanatları, Zerefşan Nakışhanesi, Minyatür, Kaat'ı, Tezhip, Ebru*

¹ Bu makale 22-24 Mart 2012 tarihleri arasında I. Uluslararası Kitap Sanatları Sempozyumu'nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

* Arş. Gör. Dr. Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi kgulten@gmail.com

Abstract

Among educational systems which are of crucial importance for both individual and community, widespread education, therefore adult education are becoming more and more significant. Adult education is defined as "all of regular educational processes enabling those regarded as adults to develop their abilities, increase their capacity of knowledge, optimize their technical and vocational proficiency and change their attitudes and behaviours in terms of both personal development and participation into a balanced and independent social economical and cultural development"

Adult vocational courses organized in order that an adult can maintain an occupation, an art or a profession throughout his life or obtain a new occupation, art or a profession provide adults with developing their necessary attitude, knowledge and skills and are given to the employees by many institutions.

Zerefşan Embroidery House was founded by the Department of Cultural and Social Affairs of Ankara Metropolitan Municipality in 2003 in order to keep book arts alive and teach it to new generations.

Keywords: *Decorative Arts Book, Zerefşan Embroidery House, Miniature, Kaat'ı, İllumination (Ornamentation), Paper Marbling*

GİRİŞ

Eğitim hem birey hem toplum için vazgeçilmez bir yaşam hakkıdır. İnsan karşılaştığı sorunları çözmek için gerekli öğrenmeyi her zaman kendi kendine gerçekleştiremez. Bunun için başkalarının kendine gerekli bilgi ve yeterlilikleri kazandırmasını ister. Gereksinimi duyulan fakat bilinmeyen konuların, yeterliklerin, yetkili bir kişiden öğrenilmesi beklenir. Buna göre eğitim “başkalarının etkisiyle ancak kendi yaşantıları yoluyla kasıtlı ve planlı bir biçimde insanın yine kendi davranışında olumlu değişimler oluşturmasıdır” (Ataünal, 2000:1). Günümüzde eğitim herkes için ve sürekli ve eğitim hakkının sağlanması devletin temel görevlerindedir. Kitlese eğitim ve yaşam boyu eğitim, çağdaş dünyanın, eğitimin her kademesi için öngördüğü vazgeçilmez, temel ilkelerdir (Ataünal, 2000:50). Eğitim amaçsız yapılmaz. Planlı yapılan örgün ve yaygın eğitimlerde eğitimin amaçları önceden belirlenerek, eğitilenleri eğitim amaçlarına ulaştıracak biçimde eğitim planlanır (Ataünal, 2000:24).

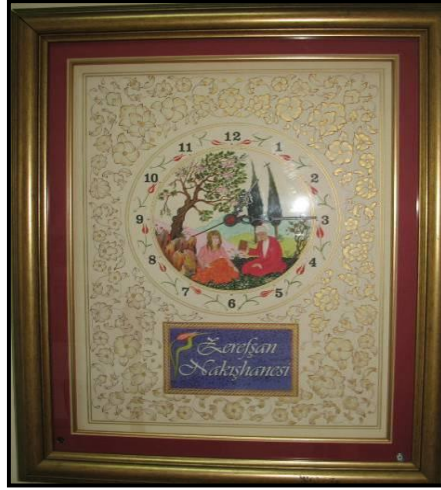
Kişi ve toplum için hayati önem taşıyan eğitim sistemleri içerisinde yaygın eğitim, dolayısıyla yetişkin eğitimi önem kazanmaktadır. Bilim ve teknolojideki gelişme toplumsal yapımızda sürekli değişimler meydana getirmektedir. Bu değişimlere bağlı olarak işgücü piyasasının ani isteklerinin ortaya çıkması gibi sebepler yetişkinlerin hayat boyu eğitimini zorunlu hale getirmektedir (Erken, 1995:7). Yetişkin kavramı biyolojik, psikolojik ve sosyal olgulara göre yorumlanmakta ve anlaşılmaktadır. Yetişkin; kendisi ve başkaları için sorumluluklar yüklenebilecek bir devreye gelen, kendisi ve başkaları için fonksiyonel bir nitelik kazandığı toplum tarafından kabul edilen kişi olarak tanımlanabilmektedir (Erken, 1995:7).

Yetişkin Eğitimi “Yetişkin olarak düşünülen kişilerin yeteneklerini geliştirmelerine, bilgilerini arttırmalarına, teknik veya mesleki eğitim yeterliklerini iyileştirmelerine, tutum ve davranışlarını hem kişisel gelişme hem de dengeli ve bağımsız bir toplumsal, ekonomik ve kültürel gelişmeye katılma bakımından geliştirmelerine imkan sağlayan düzenli eğitim süreçlerinin tümü” olarak tanımlanmaktadır (Erken, 1995:4).

Yetişkin eğitiminin amaçlarını daha belirgin bir şekilde ortaya koyabilmek ancak her türlü insan ihtiyacının dikkate alınması ile mümkün olmaktadır. Zira herkesin kendine has tutum ve özelemleri dolayısıyla öğrenme ihtiyaçları bulunmaktadır. Amaç sadece

bilgi ve beceri kazanmak değil, yetişkinin her yönden kendini geliştirmesine yardımcı olmaktır. Yetişkin eğitiminin amacı "ferdin statüsünü çeşitli boyutlarıyla yükseltme biçiminde tanımlanabilir (Erken, 1995:4). Yetişkin eğitimi program açısından da geniş kapsamlıdır. Programların içine mesleki eğitim, meslek eğitimi, genel eğitim, formal nitelik taşıyan ve taşımayan öğrenme türleri, ortak sosyal amaçlara yönelik eğitim v.s girmektedir (Erken, 1995:5).

Bir yetişkinin tüm çalışma yaşamı boyunca bir işi, bir sanat ya da mesleği sürdürebilmesi yahut yeni bir iş, sanat ya da meslek edinebilmesi için gerekli tutum, bilgi ve becerileri geliştirmesine olanak sağlayan örgün eğitimlerin dışında, yetişkin mesleki eğitim kurslarını bünyesinde barındıran yaygın eğitim kursları birçok kurum ve kuruluş tarafından çalışanlarına sunulmaktadır.

Resim 1: Zerefşan Nakışhanesi

Günümüzde Büyük Şehir ve İlçe Belediye Başkanlıklarına bağlı kültür ve sosyal işler daire başkanlıklarının düzenlediği bir çok mesleki ve teknik eğitim kursları bireyin yaratıcı gücünü ve verimini arttırarak, yeteneklerini geliştirme imkanı sağlamaktadır. Özellikle Geleneksel El Sanatlarımız içerisinde yer alan kitap sanatlarına olan ilginin ve talebin giderek artması dolayısıyla kurumlar kendi bünyelerinde bu alanlara yönelik kursların kapsamını genişletilerek bu sanatların eğitimine de yer vermişlerdir.

Ankara büyükşehir belediyesi kültür ve sosyal işler daire başkanlığına bağlı Zerefşan

Nakışhanesi (Resim 1), geleneksel kitap sanatlarını yaşatmak, yeni nesillere aktarmak amacıyla 3 Ekim 2003 yılında Şahin İnalöz tarafından kurularak, Ankara Mamak, Şafaktepe Kültür Merkezinde eğitimlerine başlamıştır.

Tamamen kendi çalışma ve gayretleriyle Zerefşan Nakışhanesini açan Şahin İnalöz; 1981 yılında Kültür Bakanlığı Güzel Sanatlar Müdürlüğü'nün açmış olduğu Türk süsleme sanatları (tezhip-minyatür) kursuna katılarak, Yılmaz Özcan ve Bedia Altunbaş'tan on yılı aşkın süre dersler almıştır (Balkanal; 2011). İnalöz, Ömer Faruk Atabek'ten minyatür derslerine devam ederek usta öğretici belgesi almıştır. 1990 Yılında Kültür Bakanlığında başladığı Hocalığını Zerefşan Nakışhanesinde, İller Bankası Sanat Atölyesi ve diğer farklı kurumlarda devam ettirmektedir. Şahin İnalöz tarihsel süreç içerisinde yer alan bir nakışhane geleneği ve kültürünü yaşatmak düşüncesiyle atölyenin adını Zerefşan Nakışhanesi olarak belirlemiştir.

Zerefşan kelime anlamıyla farsça kökenlidir, “zer” altın, “efşan” serpmek, saçmak anlamındadır. Zerefşan, varak altının toz haline getirildikten sonra, jelatinli su ile karıştırılıp, fırça ile kağıt üzerine serpilmesidir (Özkececi, 2007:301). Nakışhane ise bütün nakış yapan usta ve çırakların bir arada çalıştıkları bina, nakkaş ise resim ve nakış yapan kimse olarak tanımlanmaktadır (Özkececi, 2007:300). Nakışhane Eğitim geleneğinin Anadolu Selçuklu Devletinden başlayarak Osmanlı İmparatorluğu döneminde de devam ettiği yazılı kaynaklarda belirtilmektedir. Anadolu Selçukluları zamanında hükümdar saraylarında oluşmaya başlayan nakışhaneler de, bir taraftan hattatlar, nakkaşlar, müzehhipler, yetişirken diğer taraftan da birbirinden güzel seçkin eserler meydana getirilmiştir (Meriç, 1990-91:109). Osmanlı İmparatorluğu Döneminde de Fatih Sultan Mehmet bu günkü, güzel sanatlar akademisi ayarında bir nakışhane kurulmasına öncülük etmiştir. Sanatın her kolu özellikle de hat, tezhip cilt, resim, minyatür ve çeşitli sanatlar Fatih'in kolu kanadı altında himaye ve gelişme imkanı bulmuştur (Meriç, 1990-91:109). Nakışhanelerde hemen her yüzyılda, her yaşta ve değerinde talebe ve ustalar birlikte çalışmışlardır. Saray sanatçılarının bir bölümünün yetiştiği uygulamalı bir okul sayılabilmektedir. Mükemmel bir iş bölümünün uygulandığı nakışhanede herkes kendi yetenek derecesine göre para alır ve bunda da yalnız kıdem değil, bilhassa ehliyet aranırdı. Bu nakışhanelerde talebenin, usta çırak usulünce yetiştiği görülmekte ve bir eser birçok kişinin çalışması sonucunda ortaya

çıkılmaktadır. Osmanlı kitap sanatlarının en nadide eserlerinin yapıldığı nakışhanelerde, bütün çalışanların adına baş usta imza atabilmektedir. Bu nedenle nakışhanelerde yapılan bir çok eserin altında imza bulunmamaktadır (Meriç, 1990-91:111). Osmanlı sanatının doruk noktasına ulaştığı 16.yüzyıla gelinceye dek Türkiye'ye değişik İslam Ülkelerinden sanatkarlar gelmiştir. Osmanlı Saray Sanatları diyebileceğimiz bu gün geleneksel Türk el Sanatları içinde düşünülen birkaç daldan biri olan kitap sanatlarının biçimlenmesinde komşu ülkelerden gelen sanatkarların payları yadsınamaz. Usta kişiler tarafından yazılan el yazması kitapların önemli bir sanat dalı olduğu Osmanlı'da, bu yazma eserlerin hazırlanmasında ve süslenmesinde hat, tezhip, kaat'ı, minyatür, cilt, sanatlarının büyük katkısı olmuştur (Öztürk, 1998:72).

Ankara'da eksikliği hissedilen nakışhane tarzında bir eğitim ortamının yaratılması ve geleneksel kültürümüzde en güzel eserlerin verildiği kitap süsleme sanatlarının gelecek nesillere aktararak, serpilmesi amacıyla Zerefşan Nakışhanesi kurulmuştur. Diğer yetişkin eğitimlerinin yapıldığı kursların dışında bir eğitim sistemi anlayışıyla kurulan, zerefşanda baş eğitimci olarak Şahin İnalöz görev almıştır. İnalöz, ilk yıllarda tezhip ve minyatür dallarında eğitim vermeye başlamıştır. Birkaç yıl arayla kendi himayesi altında büyük bir özenle ve ustalıkla yetiştirmiş olduğu öğrencilerini kendi yanına tezhip, kaat'ı ve ebru hocası olarak görevlendirmiştir. 2003 yılından bu yana aynı çatı altında eğitimine devam eden nakışhaneye eğitim öğretim dönemiyle birlikte öğrenci alınarak, eylül ayında eğitimlere başlanmaktadır. On yedi yaş ve üstü lise mezunu öğrencilerin kabul edildiği nakışhane de karma eğitim yapılmaktadır. Onbeş ila yirmi kişi arasında değişen sınıf kontenjanlarına ilk müracat eden öğrenciler kabul edilmektedir. Bu gün Gençlik Parkı Kültür Merkezi içerisinde yer alan Zerefşan nakışhanesinde haftanın altı günü, beş öğretmenle yürütülen tezhip, minyatür, ebru ve kaat'ı (ince kağıt oymacılığı) resim sanatı, alanlarında yapılan derslerden yüzlerce kursiyer yararlanmıştır. Bu güne kadar sadece kendi bünyesindeki öğrencilerine değil aynı zamanda üniversitelerin Geleneksel Türk El Sanatları bölümünde okuyan bir çok öğrenciye de yaz aylarında staj imkanı tanıyarak onların alanlarında gelişimlerini sağlamışlardır. Zerefşan Nakışhanesinde şimdiye kadar yapılan tüm çalışmalar baş nakkaş Şahin İnalöz'ün sürekli denetimi altında yapılmış ve desteklenmiştir (Resim 2, 3). Yapılan eğitimlerde öğrencilerle bire bir çalışma ortamı sağlanarak onların ihtiyaçları ve eksiklikleri doğrultusunda, çalışmalar ve uygulamalar yapılmaktadır.

Resim 2: Şahin İnalöz ve öğrenci çalışması

Resim 3: Kaat'ı Atölye Çalışması

Her alana yönelik derslerde öğrencilere, sanat ve süsleme sanatlarının tanımları verilerek bu alanlara yönelik motiflerin incelikleri ve özellikleri anlatılmakta ve çizimleri özenle yapılmaktadır. Yeni bir tasarımın oluşumunda, desen çalışmaları ve kompozisyon özellikleriyle birlikte, renk bilgisi, kağıtların farklı tekniklerle boyanması, terbiyelenmesi, öğretilerek, desen aktarımları uygulanmaktadır.

Öğrencilerin eğitim aldığı alan doğrultusunda yapılacak alan ürün özelliğine göre renklerin ayarlanması ve renklendirme çalışmaları büyük bir titizlikle yürütülmekte, bireysel çalışmalarla desteklenmektedir. Her alana yönelik çalışmalar en az iki yıllık bir eğitim sürecini gerektirirken, yeni çalışmalarla geliştirilmesi ise uzun yıllar almaktadır.

İnalöz, bir yandan öğrencilerine büyük bir özveri ve sabırla minyatür, tezhip, kaat'ı, eğitimi verirken diğer taraftan, yeni araştırmalarla minyatür çalışmalarını devam ettirmektedir.

Genel bir tanımlamayla yazma eserlerde anlatılan olayları görselleştirmek üzere yapılan kitap resimlerine, batı dillerinden gelen bir ifadeyle minyatür denilmektedir (Mahir, 2005:15). Kırmızı ile boyamak anlamında Latince “miniare” den gelmektedir. Minyatür orta Asya kökenli kendine has özellikler ve güzellikler yaratan bir tasvir sanatımızdır. Bu sanat yapımına “nakış”, sanatçısına “nakkaş” denildiği gibi yapımına “tasvir” ve yapıcısına da “musavvir” denildiğide görülmektedir.

Resim 4: Hacivat ile Karagöz

Resim 5: Neyzen

Minyatür çalışmasının alt maddesi kağıttır, aherlenmiş ve mührelenmiş kağıt üzerine yapıldığı gibi bazı çalışmalarda da zemin zamlı üstübeçle sıvanır veya altın varak yapıştırılır. Suya batırılan ince samur fırça ile desen çizilir, çizilen yerler mat kalır, böylece boyanacak yerler belirlenir. Renkler düz ve gözü yormayacak bir ahenk ve uyum içindedir. Minyatür bir belge niteliği taşıdığı için konu detayı ile aynen belirtilmektedir. Böylece minyatürlere bakarak tarihi bilgi elde etmek mümkündür. Minyatürde perspektif yoktur, figürler birbirini kapatmaz, geride olanlar yukarı doğru çizilerek ön ve arka desenler oluşturulur. Kişilerin önemine göre orantı kurmak, manzara ve mimari yapılarda boy farkı yaratmamak, detayları bütünüyle göstermek, altın ve gümüş kullanmak başlıca özellikleridir (Atabek, 1996: ders notları).

Minyatür alanında yeni arayışlar içerisinde olan Şahin İnalöz yaptığı minyatürlere bir hareket ve boyut kazandırma düşüncesiyle yeni uygulamalara başlamıştır. Bazı minyatürlerinde hikayeyi anlatan bütünü oluşturan parçaları ayrı bir figür olarak çalışıp bunları ana çalışmaya eklemek suretiyle boyut kazandırmıştır. Daha önce yapılmayan bu tür deneme minyatür çalışmaları sergilerinde yer almaktadır.

Resim 6: Kaat'ı Çalışması

Resim 7: Vuslat (kaat'ı çalışması)

Zerefşan Nakışhanesinde Şahin İnalöz Minyatür derslerini, Burcu Eryılmaz'da kaat'ı derslerini yürütmektedir. Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Tasarım Bölümünü bitiren Burcu Eryılmaz, bir süre grafik tasarımcı olarak çalışmıştır. Şahin İnalöz'den Kaat'ı ve Tezhip, Esengül İnalpulat'tan ebru dersleri almıştır. Halen çalışmalarına Ankara Büyükşehir Belediyesi Zerefşan Nakışhanesi, İller Bankası Sanat Atölyesi, Kültür Bakanlığı'nda Kaat'ı eğitmeni olarak devam etmektedir. Geleneksel tekniklerle başladığı kaat'ı yapım çalışmalarına, eğitimini aldığı grafik bilgisini de katarak, geometrik figürlerle farklı tasarımlar ve uygulamalar yaparak devam etmektedir.

Kaat'ı sanatını Özönder; yazı veya motifi, küçük ve sivri kalemtırışla kuralına göre kesip çıkararak başka bir yere yapıştırma sanatı olarak tanımlamıştır. Kesme, kesilme anlamına gelen Arapçadan Osmanlıcaya geçmiş bulunan kat kelimesinden gelir. Yapılan işleme “mukatta”, sanatkârına “katta” (çoğulu “kattan”) diye açıklamaktadır (Özönder, 2003: 105). Türk bezeme sanatlarının en güzel örneklerini oluşturan dallardan birisi olan kaat'ı bir süsleme deseninin kâğıt veya derinin, uygun bir bıçakla, makasla oyulması, kesilmesi, istenilen bir zemine yapıştırılması işlemidir. Çok özenle kesilen, oyulan kâğıttan elde edilen desen ve desen zemini, negatif-pozitif parçalar olarak

değerlendirilebilir. Esas desene “erkek oyma”, oyulmuş iç kısımlara ise “dişi oyma” denir. Bu sanat filigre, silüet sanatı, dekopaj, kâğıt fligre, kâğıt kesme, silüet kesme, efşan diye adlandırılmaktadır (Özcan, 2007: 194). Katı’, zaman içerisinde “kaatı”, “katıg”, “katıa”, “kağıt”, “katıacı”, isimlerini alarak kullanılmıştır (Özönder, 2003: 105).

Resim 8: Tezhip çalışması

Zerefşan Nakışhanesinde şimdiye kadar yapılan tezhip çalışmalarının da yoğun ilgi gördüğü bir gerçektir. Arapça tezhip; zehep (altın) sözcüğünden gelmektedir. Altın, yaldız ve boya ile yapılan, yazma kitapların sayfalarına, hat levhalarına, murakkalara, hatta tuğraların üst tarafına yapılan her türlü süslemeye verilen isimdir. Tezhip yapan sanatçıya “müzehhip”, tezhiplenmiş yapıta da “müzehheb” adı verilmektedir. Kâğıdından cildine kadar büyük özen gösterilen, kitaplarımıza verilen değeri daha da artıran yapılan süslemelerdir. El yazması eserlerin başında Kuran-ı Kerimlere, murakka denilen Hüsn-i hat (güzel yazı) levhaları ile padişah tuğralarına, altın ve boya ile yapılan süsleme sanatıdır. Tezhip sözü sadece altınla yapılan işlere değil, boya ile yapılan ince kitap süsleri içinde kullanılmaktadır. Sadece altınla yapılan süslemelere “halkar” hafif renklendirilmiş altınla yapılan süslemelere de “şikaf” denilmektedir. El yazması kitaplar da yer alan taç şeklindeki kubbeli başlıkların üst kısımları “tığ” (kılınc) denilen sivri uçlarla bitmektedir. Bunlarla beraber cümleleri ayetleri ayırmak için küçük yuvarlak veya köşeli tezhipli şekillere de “nokta” denmektedir. Noktaların geometrik şekilli olanlarına “mücevher nokta, üç yapraklı olanlarına “seberk nokta”, beş yapraklı

olanlarına” penç berk nokta” altı köşelilerine ise “şeşhane nokta” adı verilmektedir. El yazımı kitapların sayfalarındaki yazılan, yazıların etrafını çevreleyen yuvarlak içleri boş süslemelere gül denmektedir. Bu motifler de buldukları yerlere göre de secde gülü, vakfe gülü, hizip gülü, sure gülü, ve cüz gülü gibi isimler almaktadır.

Resim 9: Ebru çalışması

Zerefşan Nakışhanesinde eğitimi verilen kitap süsleme sanatlarından biride ebru teknikleridir. Ebru; Kağıt süslemeciliğinde kitre ve kola gibi yapıştırıcılarla yoğunlaştırılmış su üzerine, nef t yağ ı ile incelti miş yağ ılıboya damlatılarak yapılan ve özel bir kağıda geçirilen süs, olarak tanımlansa da bu tanımlamanın çok yeterli olmadığı bir gerçektir ki, ebru çalışmaları sadece kağıt üzerine değil aynı zamanda, kumaş, cam, seramik, tahta deri gibi bir çok yüzeyi süslemektedir. Kitre ve kolanın haricinde ebru yapımında, çemen unu, deniz kadayıf ı, nişasta, un, makarna suyu, ayva çekirdeği gibi malzemelerle hazırlanan sular kullanılmaktadır. Günümüz ebru yapımında yağ ılıboyadan daha çok, toprak oksit boyalar, bitkisel kaynaklı boyaların, guaj boyaların kullanıldığı görülmektedir. Kağıt süsleme sanatlarının en önemlilerinden olan ebrunun, estetik ve sanatsal değeri yüksektir. Ebrunun ilk örneklerinin kitaplarda, cilt kapaklarında ve sayfa zeminlerinde süsleme amacıyla kullanıldığı görülmektedir.

Geçmişte bir meslek bilinciyle, büyük bir aşk ve sevgiyle yapılan işlere, nakkaşların doğa ve insana duydukları sevgi yansımasıdır. Günümüzde insanların zevk ve öğrenme amacıyla yaptığı çalışmalara o dönemki ruh yapısını katabilmek ve yansıtılabilmek ancak zaman içerisinde, işine, insana ve doğaya duyduğu saygı ve sevgiyle orantılı olarak gelişecektir. Yapılan her bir çalışma, insanda farklı duygu ve hissiyatların gelişmesinde

etkili olurken, doğayı ve insanı gözlemleyerek, ince bir ruhla, sabrı, hoşgörüyü, müteviziliği, paylaşmayı, birlik olmayı öğretmektedir. Geleneksel Türk El sanatlarımız; günümüzde farklı kurum ve kuruluşların, özel girişimciler ve sanatçılarla yaptığı çalışmalarla, yaşatılmaya ve geliştirilmeye çalışılmaktadır. Bu çalışmalarla sanatlarımızın yüzyıllar içerisinde olgunlaşarak günümüze ulaşan örnekleri kaybolmaktan kurtarılarak, bu örneklerin özellikleri korunacaktır. Ankara Büyükşehir Belediyesi bünyesinde Zerefşan Nakışhanesinde her yıl düzenlenen eğitimlerle, geleneksel el sanatlarımız içerisinde yer alan kitap sanatlarından, tezhip, minyatür, kaat'ı ve ebru çalışmaları çoğunluğunu hanımların oluşturduğu yetişkinlere öğretilmektedir. Kurslarda yapılan eserler, iki yılda bir düzenlenen sergilerle Ankaralı sanatseverlere sunulmaktadır.

Her türlü eğitim, yaşamın zenginleştirilip, güçlendirilmesi amacıyla, becerilerin bilinçli olarak geliştirilmesi, bireysel potansiyelin tümüyle kullanılması yolunda önemli bir adımdır. Her bireyin içinde yaşam boyu süren bir öğrenme ve yaratma gücü vardır (Gönen, Özmete:2006;80).Bireyler bir yandan yaşam becerilerini geliştirirlerken, diğer yandan fiziksel ve duygusal refahları için gerekli olan temel becerileri öğrenirler. Bu temel beceriler, bireyleri öğrenmeye, düşünmeye, hissetmeye, değerlendirmeye ve faaliyete geçirmeye motive ederek, kendilerini keşfederler ve sorunlar ile nasıl başa çıkabileceklerini öğrenerek, mutlu huzurlu, her şeyden önemlisi üreterek hayatlarına devam ederler (Gönen, Özmete:2006;80).

KAYNAKÇA

ALKAN, C., DOĞAN, H.,SEZGİN, İ.,(1991) Mesleki ve Teknik Eğitimin Esasları, Gazi.Üniversitesi Yayın No: 170 Ankara

ATABEK,Ö.F.,(1996)Basılmamış Ders Notları

ATAÜNAL,A.,(2000) Öğretmenlik Mesleğine Giriş veya Nasıl Bir İnsan? DersKitapları Anonim Şirketi Tesisleri İstanbul.

BALKANAL,Z.,(2011)”Çok yönlü Bir Sanatçı: Şahin İnalöz” Uluslar arası Geleneksel El Sanatı Ustaları Sempozyumu. G.Ü. Türk El Sanatları Araştırma ve Uygulama Merkezi, 13-15 Ekim Ankara

ERKEN,V.,(1995) Yetişkinler Eğitimi, Ankara

GÖNEN E, ÖZMETE E.,(2006) “Yaşam becerileri Geliştirmede Ev Ekonomisi Öğreniminin Önemi”, Mesleki Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt: Sayı:1, Ankara

MERİÇ,A., (1990-91)”Nakkaşhane Geleneği”.Antik Dekor, Asır Matbaacılık, İstanbul

ÖZCAN, Y., (2007)”Türk ve Çin İnce Kağıt Oyma (Kaat’ı) Sanatının Kısa Karşılaştırması”, Mesleki Eğitim Dergisi, Yıl: 9, Sayı: 18, Sistem Ofset, Ankara.

ÖZSAYINER, Z., (1995) Katı’ Hatlar, Türkiyemiz, Sayı: 76, Yıl: 25.

ÖZÖNDER, H., (2003) Ansiklopedik Hat ve Tezhip sanatları Deyimleri Terimleri Sözlüğü, Sebat Ofset Matbaacılık, Konya.

ÖZTÜRK, İ.,(1998)Geleneksel Türk El Sanatlarına Giriş.Başkent Klişe Matbaacılık, Ankara

Kaynak Kişiler; Şahin İnalöz, Burcu Eryılmaz